

20
12

ÀREA
DE JOVENTUT
MEMÒRIA ANUAL

Consell Comarcal
de l'Alt Empordà

INTRODUCCIÓ

El Pla d'actuació 2012 es divideix en quatre programes o línies estratègiques, i tot i que no es distancia molt en línies generals del vigent Pla Comarcal de Joventut 2009-2012, respecte als tres àmbits de treball que proposava, de suport a les polítiques municipals de joventut, de foment de la formació i l'ocupació juvenil i de promoció de la salut, si que planteja ideològicament una variació de pes que orienta el conjunt de projectes i accions que la integren. Així aquest pla persegueix un tipus de polítiques de joventut no basades en dèficits ni en acomplir les necessitats i els desitjos dels joves per afrontar el seu desenvolupament personal, com les que s'articulen en el Pla Comarcal, sinó que es dirigeix cap a la creació de joves autònoms i la seva integració participativa. Implementant d'aquesta forma les mesures oportunes perquè siguin capaços de gestionar els seus propis projectes vitals, exercint i també reivindicant els seus drets com a ciutadans, i amb el deure de potenciar el seu protagonisme cívic.

Dels quatre programes existents n'hi ha dos que són els prioritaris i als quals s'hi ha posat un major esforç i compromís. Es tracta del Projecte Tècnic de Joventut Compartit destinat a la promoció i el suport de les polítiques municipals de joventut a l'Alt Empordà, un projecte de proximitat i que pretén fer arribar les polítiques juvenils al conjunt de joves del nostre territori. I del Projecte Okup'Alt que neix amb l'objectiu de fer front a l'elevat índex d'atur i a la capacitació de joves a la comarca, davant d'un context que obliga a les diferents administracions a dedicar els màxims esforços per reconduir la situació que viu en aquests moments el col·lectiu juvenil, i que aposta fermament pel disseny de projectes d'ocupació juvenil propis i per la col·laboració i el treball en xarxa entre tots els agents i entitats del territori.

Dos projectes que cerquen, tal com exposàvem ideològicament, la conquesta de l'autonomia i de l'emancipació dels i les joves, amb la facilitació d'espais de relació i d'intercanvi on participar, i si és el cas, on aprendre a fer-ho, de manera activa, i alhora amb el foment de l'ocupació juvenil, que vol contribuir a materialitzar el projecte vital dels i les joves dins la societat, gràcies a la seva inserció laboral, entesa aquesta, com un element indispensable per al seu ple desenvolupament.

En total s'han desenvolupat catorze projectes juvenils, que han tingut un interès i un èxit desigual que tot seguit passarem a valorar basant-nos en els indicadors i els criteris que cadascun d'ells tenia concretats en el Pla d'actuació i que ens serviran per saber si s'han aconseguit o no els nostres objectius, i alhora per decidir si és necessari donar continuïtat a totes les accions implementades, si cal modificar alguns aspectes o és millor optar per un altre tipus d'intervencions.

L'avaluació doncs pretindrà aproximar-se individualment a cadascun dels programes executats per tal de justificar la seva utilitat i alhora relacionarem si tots aquells aspectes que han intervingut en el seu desenvolupament, han sigut els adequats, o bé el contrari, han portat complicacions, i si els resultats d'aquests, han complert les expectatives inicials i han suposat beneficis tant pel col·lectiu juvenil com per l'entorn que ocupen.

PROGRAMA DE SUPORT A LES POLÍTIQUES MUNICIPALS DE JOVENTUT

El programa segurament més important que es realitza a la nostra comarca, doncs té com objectiu principal desenvolupar polítiques municipals de joventut al conjunt del territori i alhora actuar d'impulsor i de canalitzador de la resta de propostes que s'implementen. Es distribueix en tres accions que es coordinen entre si i que ens permeten acostar-se a la joventut de manera integral, doncs són els responsables de dissenyar i executar les polítiques i d'adequar-les a la realitat en cada moment.

PROJECTE TÈCNIC DE JOVENTUT COMPARTIT

Un projecte que iniciava l'any 2010 amb un canvi clar de model amb l'objectiu d'incloure a municipis que per les condicions anteriors no tenien la possibilitat de poder-hi accedir, i que modificava des dels serveis que s'oferien als municipis fins a la pròpia organització i gestió del projecte.

Una proposta ambiciosa que acollia 25 municipis diferents distribuïts en cinc zones diferents de les que es responsabilitzaven els cinc tècnics de joventut compartits que hi participaven, supervisats pel coordinador comarcal de l'Àrea de Joventut, i que plantejava dues opcions d'intervenció i de relació entre el Consell Comarcal i els municipis compromesos, existint l'opció Projecte Tècnic Jove i l'opció Projecte Dinamització Jove que es diferenciaven a part del cost econòmic, per la dedicació que hi destinava el tècnic i per la continuïtat i el volum de les tasques que hi realitzava.

Malgrat que l'economia dels ajuntaments no passa pels seus millors moments, reducció d'ingressos sobretot relacionats amb la construcció i retard en els cobraments de les subvencions, el projecte ha sumat enguany sis nous municipis, Biure, Capmany, Espolla, Pontós, Ventalló i Vila-sacra, i n'ha perdut cinc, Peralada i Viladamat, que han preferit continuar treballant en joventut però a través de professionals propis, i Cabanes, Cistella i Vilabertran que han renunciat al projecte per motius econòmics. Un fet que, tot i la delicada situació dels ajuntaments, demostra la confiança que aquests municipis tenen dipositada en el projecte i alhora el gran compromís per desenvolupar polítiques juvenils en el territori.

La disminució del cost del projecte compartit que han hagut d'assumir els ajuntaments, gràcies a l'important esforç tant de la Direcció General de Joventut com del Consell Comarcal ha sigut clau per arribar als 26 municipis aquest 2012 i complir així el primer objectiu de mantenir el nombre d'ajuntaments conveniats. La inclusió de nous participants, o bé, la renúncia d'alguns d'ells pel proper any, ara mateix és una incògnita, i només tenim confirmat que Pont de Molins no seguirà en el mateix, però ja s'han iniciat els primers contactes amb Camallera que té bona predisposició en aquests moments a prendre-hi part.

Dels municipis implicats més del 60% ha valorat de forma positiva el projecte, argumentant que la presència del tècnic en un horari concret ha facilitat l'atenció als joves i ha permès un treball més comú i consistent entre els referents juvenils d'ambdues entitats. També s'ha valorat bé l'aparició de les noves propostes de foment de la participació activa i de promoció de l'ocupació, que han influït de manera positiva en la decisió de continuar dins del projecte compartit. Malgrat tot, però, fins que no es porti a terme la reunió de regidors/es de joventut a finals de novembre no es podrà assegurar amb exactitud quins seran els ajuntaments compromesos. Haver de renovar anualment el projecte no afavoreix la seva estabilitat i suposa una càrrega burocràtica molt alta pel servei que es podria evitar si es fés coincidir la duració del projecte amb la legislatura municipal.

Un dels aspectes que determinarà a partir del 2013 l'acceptació de municipis, és que des del Consell Comarcal no es pot assumir l'impagament del cost del projecte per part dels ajuntaments i així no hi podran participar aquells que no hagin satisfet les seves obligacions financeres abans de l'any en curs, és a dir, anteriors a l'any 2012.

Durant aquest any s'han desenvolupat polítiques de joventut a 35 municipis dels 68 que existeixen a la comarca, Avinyonet de Puigventós, Biure, Boadella i Les Escaules, Borrassà, Cadaqués, Capmany, El Far d'Empordà, El Port de la Selva, Espolla, Garriguella, L'Armentera, Lladó, Llers, Navata, Palau-saverdera, Pont de Molins, Pontós, Portbou, Sant Climent Sescebes, Sant Miquel de Fluvià, Santa Llogaia d'Àlguema, Ventalló, Vilafant, Vilajuïga, Vilamalla i Vila-sacra, que es sumen als municipis que disposen de personal de joventut propi, Castelló d'Empúries, Darnius, Figueres, La Jonquera, L'Escala, Llançà, Peralada, Roses i Viladamat.

A nivell estadístic aquest fet suposa que el 91,23% dels joves de la comarca són població en potència de les polítiques de joventut que s'impulsen, arribant a un total de 22.830 joves i que dels municipis que superen els 150 joves en el seu territori només un continua sense articular polítiques específiques dirigides a joves.

El fet de tractar-se d'un projecte anual no permet fer una valoració massa real, ja que la falta de continuïtat, sobretot en aquells municipis que acaben d'incorporar-se al projecte, no ajuda a tenir arguments més sòlids per posicionar-nos. Però en línies generals, producte de la diversitat d'accions i sinergies impulsades pels professionals, sí que s'han vist diferències en relació a l'any anterior, i la

baixa confirmada es deu segons s'ha confirmat a motius estrictament econòmiques i no al propi desenvolupament del projecte. Així, en bona part dels municipis, el tècnic de joventut compartit ha aconseguit convertir-se en un referent pels joves i aquest fet ha col·laborat també a mantenir molts d'aquests ajuntaments. L'equip de tècnics ha sigut molt més proper al col·lectiu juvenil però també als responsables polítics i demés agents del municipi. S'han portat a terme moltes més coordinacions, amb l'objectiu de treballar plegats, amb els referents dels diferents serveis i alhora aquesta proximitat ha generat la confiança necessària perquè també els joves demandin el nostre suport.

Respecte als objectius marcats d'intervenir en un mínim de 10 coordinacions i assessoraments en matèria de joventut, elaborar un mínim de 2 eines i/o recursos juvenils, i també promoure un mínim de 2 accions conjuntes per municipi, s'ha aconseguit en tots i cadascun dels conveniats, tal com exemplifiquen les memòries bimensuals que es trameten als regidors i regidores de referència. Tot i que no descriurem en aquest informe totes les actuacions realitzades però sí que adjuntarem al final del document les citades memòries que per zones s'han anat enviant per correu electrònic al llarg de l'any als ajuntaments i que serveixen per justificar totes les tasques portades a terme, i al mateix temps mantenir informat al responsable polític de cada territori.

Enguany s'ha inaugurat l'espai jove de Pontós i abans no finalitzi l'any el de Garriguella. A més Biure, Capmany, Espolla i Vila-sacra han habilitat espais municipals per ús juvenil, superant i amb escreix el 80% que ens proposàvem, per tal de facilitar la proximitat entre el col·lectiu juvenil i els seus ens locals. L'avantatge de disposar d'un lloc de referència en el municipi ha col·laborat en la promoció de la participació juvenil i ha fet possible que es portin a terme al llarg de l'any múltiples reunions amb joves, la majoria d'elles amb l'objectiu d'impulsar activitats i d'altres iniciatives del seu interès. En aquells municipis on es desenvolupa el projecte compartit des de fa més anys, els joves són ja peça clau en les programacions que deriven dels ajuntaments, i han pres el relleu de les generacions anteriors. Llers, Sant Climent Sescebes o Vilamalla, són alguns dels exemples d'aquest procés que ha portat al col·lectiu juvenil a assumir responsabilitats i a liderar i ser protagonista de bona part de les accions que s'organitzen en els respectius municipis.

Pel què fa a accions implementades entorn a diferents eixos, s'ha tingut més en compte els interessos i les opinions dels responsables polítics i sobretot dels propis joves, que no la nostra expectativa inicial de treballar àmbits juvenils diversos. Per tant no en tots els municipis s'han executat accions temàtiques, sinó que s'ha aprofundit en aquelles que suposaven un nivell més alt d'implicació, juntament amb les que consideràvem prioritàries com són les relacionades amb la formació i/o l'ocupació juvenil i amb el foment de la participació activa.

Des de la coordinació del projecte compartit una de les tasques que s'ha desenvolupat amb més interès ha sigut la d'elaborar eines i recursos que s'apliquessin en els diferents municipis i que servissin per millorar-ne les prestacions. Dotar-lo de propostes més coherents i adequades que beneficiessin de forma més directa tant als joves com als seus municipis. Així, s'ha dissenyat el Projecte Okup'Alt que ha tingut una valoració molt bona tant per part dels ajuntaments com pel conjunt d'agents socials del territori, el grup d'estudi de la IOC, encara en fase experimental, dues accions que relacionen participació i voluntariat com són els projectes d'aprenentatge servei i els camps de treball, aquests últims amb la col·laboració en la majoria d'ells de la Direcció General de Joventut. I el projecte de promoció de l'associacionisme, que tot just s'està dissenyant, s'han portat a terme les primeres reunions, conjuntament amb l'Associació Juvenil Embranzida de Roses.

Unes propostes que han de créixer i que han de consolidar-se durant el proper any, i que en aquest 2012 s'han anat treballant i readaptant, i en les que hi ha moltes esperances a mig termini dipositades.

En aquests moments no estem en disposició d'assegurar si es podran superar els 26 municipis del projecte compartit l'any 2013, i dependrà força dels arguments que esgrimirem en la propera reunió de regidors per acabar de definir quins seran els ajuntaments compromesos. Només tenim assegurada la baixa de Pont de Molins i la possible alta de Saus-Camallera-Llampaies, així doncs no s'hauria aconseguit de moment l'objectiu d'augmentar el nombre de municipis.

PROJECTE D'ACTUACIONS JUVENILS MANCOMUNADES

Aquest projecte que parteix amb l'interès que les accions que es desenvolupin beneficiïn al conjunt de municipis de la comarca que aposten per polítiques de joventut, té com a òrgan de consens la Taula Comarcal de Joventut, que facilita poder fer un calendari de propostes juvenils consensuat entre tots els professionals i que alhora permeti optimitzar al màxim els recursos dedicats a l'organització d'aquest tipus d'actuacions en el territori. Un òrgan constituït oficialment i que ha recuperat part del protagonisme perdut en els darrers anys, ja que torna a ser decisor. En total es realitzen dues reunions de la taula, una al gener i l'altra al desembre que han de marcar les pautes a seguir de totes les propostes mancomunades que es volen aplicar. Un treball en xarxa que ha sigut fluït i que ha abordat tots aquells temes d'interès pel col·lectiu al llarg de l'any, col·laborant a una millor entesa i integració entre la tasca comarcal i la municipal. L'assistència a la primera reunió ha sigut satisfactòria i esperem que tots els ajuntaments hi puguin ser representants en la segona.

Encara que s'han reduït les reunions en els darrers anys, considerem que s'han complert igualment els objectius ja que es tendeix a fer visites individualitzades a municipis per conèixer de més a prop la seva actualitat i per donar suport comarcal als tècnics locals quan és necessari. A més la col·laboració i el contacte entre els distints professionals cada cop és més habitual i aquest fet provoca que les accions que es desenvolupen a nivell comarcal es dirigeixin a tots els municipis amb referent juvenil i no només a municipis compartits.

L'Àrea de Joventut a través de la Taula Comarcal de Joventut ha impulsat gairebé totes les accions previstes en el pla d'actuació vigent, excepte el camp de treball de Boadella i Les Escaules per falta d'inscripcions i la sortida a Port Aventura per motius pressupostaris. Unes propostes que, com ja havíem avançat, s'havien reduït degut a la disponibilitat econòmica d'enguany i on s'havia prioritzat aquelles activitats més globals i on participaven joves de tota la comarca.

Durant el 2012 s'ha programat el Camp de Treball d'Avinyonet de Puigventós, que va portar-se a terme amb només 11 participants, i que suposarà no ofertar-ne cap més si no tenen el suport de la Direcció General de Joventut. El Circuit de Música Jove Empordà Rock que va tenir lloc a El Far d'Empordà, Espolla, Biure Sant Climent Sescebes i Vila-sacra, i que continua sent una de les activitats comarcals de més interès, amb una mitjana de 200 joves, sent l'excusa perfecte perquè cada cop més associacions i grups de joves experimentin per primer cop en l'organització d'un esdeveniment en el seu propi municipi. La novetat de la propera edició a més serà que es portarà a terme a la tardor i no a l'estiu, per no coincidir ni fer competència a activitats d'altres municipis. La III Trobada d'Entitats Juvenils de l'Alt Empordà, que s'ha consolidat enguany a Figueres, amb més entitats participants i molta més assistència, que a curt termini han de facilitar que es converteixi en un esdeveniment de referència. La recuperació de la Trobada de Casals d'Estiu en el marc de l'Acustiqueta, en col·laboració amb el Festival Acústica de Figueres, que va aplegar uns 600 nens i nenes de 15 casals diferents, que van prendre part alhora en el Concurs de la Cançó de l'Estiu. I en marxa la realització de quatre càstings, a Castelló d'Empúries, La Jonquera i dos a Figueres, per seleccionar actors i actrius per l'obra de teatre, L'enemic de classe, que parteix amb la intencionalitat de donar eines a educadors i als propis joves per solventar problemàtiques a les aules i fora d'elles a través d'un dossier pedagògic, i utilitzant la cultura com a mitjà per treballar i aproximar-se a una sèrie de valors claus pel desenvolupament dels joves.

Tot i que a nivell global podem confirmar que són més, els joves que s'impliquen amb el territori i participen en l'elaboració i l'execució de les accions que es desenvolupen en el seu municipi, continua sent complicat i poc habitual que ho facin en altres contextos, i a l'hora d'assumir responsabilitats encara ho fan secundats normalment pel tècnic de joventut o algun altre suport. Una realitat que demostra que encara cal treballar l'autonomia juvenil a la comarca i que és important seguir aplicant mesures per aconseguir fer-la efectiva.

Al llarg del 2012 s'han executat altres actuacions comarcals mancomunades, directament o s'hi ha donat suport a diferents nivells, però no apareixen en aquest apartat ja que hem optat per detallar-los en els diferents projectes en funció de l'àmbit temàtic a què es dediquen. Excepte en les reunions grupals que només s'he n'han concretat dues durant l'any, s'han complert la resta d'objectius proposats.

PROJECTE DE COMUNICACIÓ I VISIBILITZACIÓ

L'aposta per aquest projecte per tal de donar credibilitat a les polítiques de joventut que es desenvolupen a la comarca i a l'hora per donar-les a conèixer ha sigut un gran encert. Doncs, fins i tot, gràcies a la nostra xarxa i canals de comunicació, moltes han sigut les entitats i iniciatives que s'han posat en contacte amb nosaltres per disposar del nostre suport i amplificar així la difusió de les seves accions. El fet de definir una sèrie de pautes a l'hora de difondre qualsevol actuació a implementar i apostar per nous canals de comunicació més adequats pel públic juvenil, ha possibilitat aquestes noves oportunitats, a part de situar l'Àrea de Joventut en el mapa, tot guanyant-nos la confiança de molts municipis que han vist en el nostre projecte un recurs per visibilitzar tot l'esforç que a nivell juvenil s'està fent i d'alguna manera reconèixer el compromís que molts d'ells defensen des de fa temps i que fins aleshores no havia tingut recompensa.

El rigor en els processos i la mecanització ha permès treure el màxim rendiment als diferents mitjans, la majoria d'ells gratuïts, i dirigir la despesa econòmica cap a aquells que realment són efectius i creen en el nostre entorn més repercussió. Així s'ha continuat prescindint d'invertir en premsa escrita i s'ha optat per ampliar la realització de vídeos digitals. També s'ha pres la decisió de prescindir el proper any de la web www.empordajove.org, ja que un cop fetes les valoracions pertinents, tenint en compte les diferents dades, s'ha optat per desestimar aquest recurs i incloure tota la informació i l'apartat de gestió d'activitats a la nova web del Consell Comarcal, gràcies al suport de l'Àrea d'Informàtica pròpia. Una web amb un disseny més innovador i molt més funcional que ens permetrà arribar a d'altres sectors de població.

Si ens basem amb els objectius concretats en el Pla d'actuació respecte al projecte, podem considerar que hem aconseguit fer més visibles les actuacions juvenils que es porten a terme a la comarca, superant clarament al criteri d'avaluació previst. A més també destacaria un tipus de comunicació bidireccional, ja que no només s'ha fet difusió de les propostes pròpies i/o dels municipis compartits, sinó que tal com comentàvem, ens han demanat contínuament col·laboració per fer-ne del conjunt d'accions que externament s'impulsaven.

La xarxa de facebook's, un per municipi, més el comarcal del Quadrat amb més de 1.800 amics, el correu electrònic amb dos grups actius com són els de responsables polítics i els d'entitats juvenils, la web comarcal, o el canal youtube joventutalttemporda amb els diferents vídeos digitals, han col·laborat a obrir molt més l'àrea a la resta d'ens, recursos i sobretot als joves, i també han potenciat i han actuat com a via facilitadora de molts assessoraments i consultes. Respecte les pantalles digitals dels IES de Figueres durant el 2012 han deixat de funcionar i des de l'ajuntament es té la intenció de reunir-se amb els diferents responsables per tal de trobar-hi una solució. El facebook general també ha canviat de nom d'usuari passant a dir-se Joventut Alt Empordà, per tal que a partir d'ara sigui més fàcil identificar-lo.

Un aspecte que continua sent clau per l'Àrea de Joventut és la inclusió del polític i del referent juvenil en els vídeos, a més d'apostar cada cop per projectes i accions més coherents i ajustades al territori. Malgrat que, en relació a les accions per promoure la sensibilització social de la comarca envers aquest col·lectiu, no s'han realitzat noves propostes i el fet de no dedicar-hi majors esforços continua sent una assignatura pendent, i per tant que no s'aconsegueixi l'objectiu que ens proposàvem en el pla. Pràctiques que ja havíem comentat anteriorment, com la redacció d'articles temàtics o un altre tipus de campanyes en aquest sentit, són encara tasques a explotar.

El treball amb els regidors i regidores de joventut s'ha mantingut respecte l'any precedent i es portarà a terme una reunió al novembre, a més de visites individualitzades en els propis ajuntaments, com a mínim una per municipi, a més de la presentació de l'àrea davant del Consell d'Alcaldes, amb representants polítics dels 68 municipis, que va substituir la primera reunió de regidors. Cal continuar insistint però, en la construcció d'una Taula de polítics per aconseguir major implicació dels responsables de joventut en totes les propostes juvenils que s'implementen a la comarca, però aquest 2012 s'ha fet una passa més en aquest sentit respecte l'any anterior.

PROGRAMA DE PARTICIPACIÓ JUVENIL I ASSOCIACIONISME

Un àmbit cap a on s'han dirigit moltes de les propostes que s'han impulsat des de l'Àrea de Joventut i com dèiem anteriorment una de les prioritats del Pla d'actuació, doncs es tracta, d'una forma de participació juvenil que a la nostra comarca és força habitual i cal dedicar-hi els esforços que es mereix, ja que té un gran potencial i pot influir positivament en el conjunt de la comarca i alhora és un bon mitjà per arribar als joves.

S'articula en tres projectes diferents, el **Projecte de suport a l'associacionisme**, el **Projecte de foment de la participació i de la ciutadania activa** i el **Projecte d'intercanvis internacionals** que valorarem en aquest informe de manera conjunta.

PROJECTE DE SUPORT A L'ASSOCIACIONISME

El creixement de l'associacionisme juvenil a l'Alt Empordà en els últims anys i que ha persistit en aquest darrer és un aspecte que cal destacar confrontant l'opinió de molts analistes que suggereixen que el col·lectiu juvenil cada cop és menys actiu i no té cap interès per implicar-se en tots aquelles problemàtiques que l'envolten i que són importants pel conjunt de la societat. Així si durant el 2010 i 2011 van aparèixer noves associacions juvenils, la tendència ha sigut la mateixa, amb aparicions com l'Associació Eduquem Jugant de Figueres, A Mossegades de Figueres, Associació de Joves Actius de Castelló d'Empúries, La Caverna del Troll de Figueres, Arran Alt Empordà, que han permès augmentar el nombre d'entitats juvenils inscrites, i que en breu poden ser algunes més, doncs tant els joves d'Espolla com els de Vila-sacra tenen intenció de formalitzar el seu grup de joves.

Les accions impulsades han mantingut la pauta d'organitzar una sèrie de reunions entre entitats juvenils i entitats d'altres àmbits però formades per joves de la comarca, a partir de les quals s'han marcat les pautes de treball i de col·laboració entre les dues parts. En total s'han realitzat quatre reunions amb la participació mitjana d'unes dotze entitats que han fet possible consolidar un espai d'intercanvi d'experiències i d'informació molt valuós per tots. Han sigut temes de referència la Trobada d'Entitats, la convocatòria de subvencions i el curs de gestió d'entitats.

La bona acollida de la primera convocatòria de subvencions per finançar accions dirigides a joves de la comarca, ha fet que es revisi durant el 2012 el seu redactat, sobretot els criteris de valoració, i alhora s'ha fet un esforç per part del Consell Comarcal per ampliar la partida pressupostària corresponent. La relació entre associacions i ens comarcal ha sigut més fluïda i més constant encara que l'any anterior, facilitant informacions diverses a través del grup de correu electrònic integrat per més de vuitanta adreces, que s'ha convertit també en un recurs per difondre les accions de les pròpies entitats.

Si tenim en compte la consolidació de les reunions amb una bona mitjana de participació, l'augment d'assessoraments i consultes per part de les entitats, i la implicació d'aquestes en les propostes que deriven de la nostra àrea, podem considerar que la valoració que en fan del nostre suport és positiu i que aquest és el camí a seguir per convertir-nos a curt termini en una referència pel teixit associatiu juvenil de la comarca.

Igual que l'any anterior la III Trobada d'Entitats Juvenils de l'Alt Empordà celebrada a Figueres ha sigut l'acció més important i més visible del projecte, en la que han participat activament, tant en la seva organització com en el seu desenvolupament vint-i-set associacions de la comarca. Amb un notable augment d'assistència gràcies a la diversitat de propostes i a un major compromís per part del conjunt de les entitats, que veuen aquest esdeveniment com a una bona oportunitat per donar a conèixer la tasca que realitzen.

A part de les aportacions directes d'aquest treball amb les entitats, indirectament aquesta relació també ha desembocat en diferents col·laboracions i actuacions conjuntes entre el Consell Comarcal i les entitats, però també entre elles mateixes. El suport a la Nit dels Morts de l'Embranzida de Roses, amb la participació de la Xarxa de Convivència de Roses i els Senyors del Foc de Castelló d'Empúries, la realització de camps de treball amb el Centre Excursionista Empordanès, xerrades sobre atur i ocupació juvenil organitzades per la JERC, o el suport a diferents iniciatives a través dels vídeos digitals en serien alguns dels exemples. Arrel d'aquesta proximitat i interlocució s'està gestant un cicle de conferències que es portarà a terme durant el 2013 i on hi participaran Volats per la Tramuntana, Òmnium Cultural, JERC i Consell Local.

És important destacar enguany el protagonisme en les iniciatives comarcals del Consell Local de Joventut de Figueres, una agrupació d'entitats imprescindible a l'hora de fomentar l'associacionisme i impulsar propostes juvenils en el territori, que va creixent i que està plenament consolidada a la seva ciutat. El fet que bona part de les associacions juvenils de la comarca en formin part, fa que es configuri com un interlocutor de pes, i a tenir en compte, a l'hora de dissenyar qualsevol acció juvenil.

Tot i que s'ha millorat en la integració del conjunt d'entitats dels municipis compartits a les reunions i també a les accions comunes, aquest any hi han participat Vila-sacra, Espolla, Sant Miquel i L'Armentera, queda encara molt camí per fer i cal buscar nous arguments i propostes que facilitin aquesta aproximació. Un altre dels punts febles seria la promoció de la recerca de finançament entre les entitats, que ha de ser clau perquè les associacions de la comarca guanyin en autonomia i recursos. La programació del Curs de gestió d'entitats impartit per l'Escola de l'Esplai i en la que hi participaran 25 joves associats ha de servir per reconduir aquesta situació i capacitar a les entitats perquè millorin la seva organització i alhora adquireixin els coneixements vàlids per concorre a convocatòries públiques i/o privades.

PROJECTE DE FOMENT DE LA PARTICIPACIÓ

Malgrat que s'ha donat suport a les iniciatives juvenils que s'han anat proposant, sobretot a través dels tècnics de joventut compartits, i que conjuntament amb el Centre Excursionista Empordanès s'han impulsat amb el suport de la Direcció General de Joventut, els camps de treball d'Avinyonet de Puigventós, Figueres, Portbou i Vilajuïga, queda encara molta feina per fer en aquest sentit i els objectius que ens plantejàvem no han complert les expectatives. En part degut a les circumstàncies econòmiques actuals que han obligat a prioritzar altres projectes, i que no han permès que els professionals de l'àrea poguessin dedicar-hi més esforços.

Continuem creient doncs en els projectes d'aprenentatge servei com a una alternativa vàlida per fomentar la participació i l'autonomia juvenil i caldrà readaptar-nos i buscar noves oportunitats per poder-los desenvolupar en el nostre territori.

Per últim destacar que s'ha avançat en la implicació dels i les joves en aquells municipis on existeix un referent juvenil, i la creació de noves associacions, i de col·laboració en les iniciatives municipals són dos clars exemples d'aquesta dinàmica positiva.

PROJECTE D'INTERCANVIS PROFESSIONALS

L'objectiu que exposava el nostre pla en aquest sentit era molt concret, i s'anirà complint durant aquests últims mesos de l'any. Doncs amb l'acceptació del Projecte Transfronterer de Futbol Sala per la Generalitat de Catalunya, en col·laboració amb el Consell Esportiu de l'Alt Empordà i de la Union Nationale de Pirineus Orientals, es permetrà que alumnes de l'IES de Vilafant i de l'IES de La Jonquera, participin en un intercanvi cultural i esportiu amb alumnes de la Catalunya Nord.

A més a nivell professional la també acceptació del Projecte Move, sobre ocupació juvenil possibilitarà conèixer experiències d'especialistes d'altres països que poden ajudar-nos a millorar els propis projectes i al mateix temps proposar-ne d'altres que suposin resultats més satisfactoris.

PROGRAMA DE FORMACIÓ I OCUPACIÓ JUVENIL

Degut al context actual és important dedicar temps i esforços a projectes que fomentin l'ocupació dels joves i també la seva formació, per això plantejem aquest programa com el més rellevant i prioritari del Pla d'actuació 2012, i al mateix temps ha de ser el que evolucioni i s'adapti més ràpidament a les necessitats juvenils de la comarca, per tal que incideixi de forma positiva als elements estructurals que orienten el desenvolupament del col·lectiu jove.

PROJECTE OKUP'ALT

Una de les apostes clares per fer front a l'elevat índex d'atur i a la capacitació de joves a la comarca és l'Okup'Alt, un projecte innovador que ofereix formació professionalitzadora en diferents oficis i relació amb el món empresarial de la comarca i que pretén empoderar els i les joves participants per tal que augmentin les seves capacitats i habilitats professionals, i així afavoreixin el seu nivell de confiança i autonomia.

El projecte que s'ha realitzat amb èxit durant els mesos de febrer a abril i que tindrà continuïtat durant l'any vinent, degut a la bona valoració tant dels participants com del conjunt d'agents socials de la comarca, ha suposat al mateix temps la visualització de les polítiques juvenils en el territori i situar a la nostra àrea com a referent comarcal de la promoció de l'ocupació juvenil.

En total van participar-hi 42 joves de 16 a 18 anys de quinze municipis diferents i dividits en tres grups en funció de l'ofici. Grup de maquetes (maquetatge, fusteria, etc.) Grup de comercial (gestió administrativa, màrqueting, etc.) i Grup d'agricultura (poda d'oliveres, desbrossar, etc.). Molts dels quals van ser derivats pels serveis socials comarcals, àrees de promoció econòmica, SOC, IES, Centre de Salut Mental, CRAE l'Albera, EAIA i Jutjats de menors.

Els objectius proposats tot i ser força ambiciosos, s'han pogut assolir i s'han superat tant el nombre d'inscrits, 38 dels quals van finalitzar-lo de forma satisfactòria, com els contactes amb les empreses. En total es van portar a terme més de 30 entrevistes reals de feina i gairebé tots els joves tornarien a prendre part en el projecte. Respecte a la inserció, tot i que és el més difícil d'aconseguir, tres van ser les contractacions, a més de dos joves que van fer l'accés al Grau Mig, tres més que l'estan cursant enguany, dos més a l'Escola d'Hostaleria, deu cursant l'ESO a través de la IOC i quatre que van ser contractats durant la temporada d'estiu.

Tot i que s'ha fet un gran salt respecte al projecte pilot, l'experiència que se n'ha extret també ens servirà per oferir un projecte molt millorat i amb les idees molt més clares, tant pel què fa a l'organització com al suport que es necessita. La implicació de les empreses és bàsic per obtenir uns bons resultats, ja que pel què fa a la relació amb altres institucions i entitats que treballen en aquest àmbit cada cop són més nombrosos els vincles i les col·laboracions, un aspecte que permet oferir noves oportunitats i que afavoreix i molt el projecte.

PROJECTE DE FOMENT DE LA FORMACIÓ I OCUPACIÓ

Articulat a través de la **Taula de Formació i Ocupació Juvenil**, aquesta ha desenvolupat una tasca d'acord amb els objectius establerts inicialment i el calendari previst amb reunions trimestrals, un organisme assessor i de treball que es troba plenament consolidat i que és de referència per als diferents professionals que hi participen. Així enguany han continuat augmentant les entitats que hi assisteixen, una quarantena de professionals hi estan adscrits, i s'ha millorat el treball interinstitucional i interdepartamental i el treball en xarxa i de coordinació entre tots els agents per tal de dissenyar i promoure actuacions per a l'impuls de la formació i l'ocupació juvenil. Les darreres institucions que han sol·licitat ser incloses són la Fundació Intermèdia, la Fundació Sant Vicenç de Paül, el Centre de formació Meca Màster i l'Espai Social de Figueres.

Intercanvis d'experiències, algunes d'emprenedoria jove, i de coneixements en matèria de formació i d'ocupació juvenil, elaboració de dossiers i d'estadístiques actualitzades sobre aquests àmbits i en relació al territori fan de la Taula un veritable observatori de la realitat de la nostra comarca i permet ara efectuar anàlisis i diagnòstics molt més acurats, doncs tots els sectors tècnics que hi intervenen hi són representats.

La col·laboració en l'estudi de necessitats formatives a l'Alt Empordà impulsat per l'Ajuntament de Figueres i el Consell Comarcal, amb la pretensió d'identificar les necessitats des dels diferents àmbits per tal de millorar l'oferta educativa d'acord amb cada sector públic i empresarial, ha portat enguany a prendre part en la redacció de l'estudi del Pla Estratègic de Formació a l'Alt Empordà.

Detectar la falta de més cicles de formació professional de grau mig i de grau superior, establir lligams entre la formació reglada i la formació ocupacional i especialitzada no reglada, informar sobre nous itineraris dels diferents centres de secundària i projectes innovadors que tenen l'objectiu de donar sortida a joves amb unes característiques específiques i que habitualment passen a engrandir el percentatge de fracàs escolar, són algunes de les temàtiques que s'han tractat enguany. A més d'acordar accions sobre la necessitat d'ampliar l'escola d'adults, saturada els darrers anys i donar suport als centres de secundària que volen aconseguir cicles formatius, com el del vi i l'oli de l'IES de Llançà, el de forneria i pastisseria de l'IES Olivar Gran i el de manteniment de vaixells d'esbarjo de l'IES de Castelló d'Empúries.

La posada en funcionament del Centre d'educació integral de Figueres ha obert noves possibilitats formatives i la nova Escola d'Hostaleria, també s'està convertint en una bona solució per a la comarca, facilitant l'accés a l'educació de molts joves que fins ara no havien pogut fer-ho i que ara mateix gairebé es presenta com a única solució.

En definitiva una Taula que està sent molt productiva i que els diferents professionals que hi assisteixen, la valoren com un bon recurs, ja que els vincles que s'hi estableixen acaben reportant noves propostes i beneficis per a la formació i l'ocupació a la nostra comarca.

Actuacions comarcals en formació i ocupació

Deixant de banda els diferents assessoraments i orientacions que els tècnics i tècniques comarcals desenvolupen des del Projecte Tècnic Compartit de Joventut, informant sobre els recursos en formació, centres i estudis, a tots els nivells territorials, i facilitant la inclusió dels i les joves cap al mercat de treball, han continuat amb èxit les derivacions al SOC de molts joves de la comarca, i s'han organitzat els cursos de premonitors a Cabanes, monitors a Roses i Castelló, i en breu a Llançà, i directors a Llers. Respecte a l'execució d'aquests cursos s'ha decidit continuar amb la itinerància de les seus, alternant els municipis de realització i també les instal·lacions juvenils on es porta a terme, per oferir així les mateixes oportunitats a tothom. També s'ha col·laborat en la informació i participació dels cursos ofertats per l'Espai Jove Ksameu de Figueres.

Borsa de monitors/es i directors/es de lleure

Gestionada directament per l'Àrea de Joventut, com a suport als ajuntaments i a les entitats d'educació en el lleure, i que dona feina a un bon nombre de monitors/es i de directors/es de lleure en període d'estiu fonamentalment. Aquest any no ha pogut donar sortida a bona part de les persones inscrites, doncs a la disminució d'activitats s'hi ha afegit molta més demanda de l'habitual degut al període de crisi en el que ens trobem.

Dos aspectes que es van tenir en consideració i que han servit per millorar tant la funcionalitat de la borsa com el servei que es presta a les entitats que sol·liciten personal, han sigut la introducció d'una normativa que permet regular la vigència dels currículums disponibles i que marca les pautes i les condicions d'accés. I fer un seguiment de les persones que es deriven per veure si han realitzat una tasca satisfactòria i han complert les expectatives, per així donar més qualitat i valor a aquesta eina. Aspectes que han sigut ben valorats i que es mantindran durant el 2013.

PROJECTE DE PRÀCTIQUES PROFESSIONALS

Tot i ser una aposta clara per donar facilitats a un tipus de joves al que habitualment no s'hi dirigeixen moltes propostes, i que s'han supervisat més pràctiques que el 2011, s'ha de reconèixer que hi ha molt per fer encara, i que cal millorar força els projectes de pràctiques perquè puguin ser el més vàlids possible, sobretot des d'un punt de vista professionalitzador. Malgrat aquesta puntualització cal comentar que s'han complert mitjanament els objectius marcats, que tampoc eren molt ambiciosos, i al llarg de l'any han passat per l'Àrea de Joventut dos estudiants postuniversitaris, del màster de joventut i societat, un psicopedagog, una directora i cinc monitors de lleure, que han participat en projectes

desenvolupats en diferents municipis i de tipologies diverses. La valoració dels participants ha sigut bona, però tenim previst anar millorant les propostes gràcies a l'experiència dels propis usuaris i també dels agents que hi ha implícits en aquests processos. La dificultat perquè el personal de l'àrea hi pugui destinar més hores també perjudica que el projecte sigui més eficaç.

PROGRAMA DE SALUT JUVENIL

El Projecte de Salut Juvenil 2012, promogut per la Taula Interinstitucional de Salut Juvenil del Consell Comarcal de l'Alt Empordà s'ha desenvolupat d'acord amb els objectius i els programes previstos inicialment i amb criteris de realisme, d'eficiència, d'eficàcia i de participació. Destacant la coordinació dels agents de salut i de les actuacions en matèria de salut juvenil, que és un fet singular i molt positiu per la comarca, i la participació dels i les joves en els diferents programes d'educació en salut que han superat les previsions inicials, malgrat la crisi, i que és un fet que ens encoratja a continuar per aquesta línia durant els propers anys.

Les accions impulsades, dirigides sobretot a promoure els hàbits saludables entre la població juvenil de l'Alt Empordà, que era i és l'objectiu prioritari del projecte, han estat dirigides per agents de salut i experts en educació en salut que formen part de la citada Taula, i a tal efecte s'han realitzat diferents actuacions i/o programes específics en matèria: d'alimentació saludable, de consum responsable d'alcohol, la web jove informativa, la Carpeta de Salut Jove, etc., on ha estat clau el compromís demostrat per tots ells. Especialment cal subratllar la implicació, dels agents, en la Taula de Salut Juvenil, òrgan de participació, d'anàlisi i de coordinació dels professionals de la salut i de les actuacions que es desenvolupen en matèria de salut juvenil a la comarca.

PROJECTE CAMPANYA D'ALIMENTACIÓ JOVE

REALITZACIÓ: La campanya s'ha desenvolupat del 19 de gener al 26 d'abril de 2012

LLOC: ESCOLA D'HOSTALERIA DE L'ALT EMPORDÀ

PARTICIPACIÓ:

- 7 centres d'ensenyament secundari de l'Alt Empordà (50%)
- 402 alumnes de 3r i 4t d'ESO
- 40 professors de secundària

LA SESSIÓ: Durant tot el matí de 10 a 15 h, amb xerrades, projecció d'audiovisuals i tallers sobre alimentació, dieta i nutrició. Cloenda amb un dinar pedagògic

Li donem a cada jove un díptic de la campanya fet per nosaltres i un altre de la Direcció General de Joventut: alimentar-se és fàcil

AVALUACIÓ: L'avaluació per part dels joves i professors és positiva i a l'enquesta que repartim valoren positivament la campanya i la necessitat d'incidir en els hàbits saludables

REALISME: l'alimentació és un tema important en la salut dels joves i cal una bona informació i conscienciació per la millora dels hàbits alimentaris dels joves

EFICÀCIA: s'han assolit els objectius assenyalats en la campanya tot i que ha disminuït la participació dels joves enguany

EFICIÈNCIA: els costos de la campanya són raonables i amb pocs recursos fem una bona incidència en els hàbits saludables dels joves. Enguany s'ha mantingut la reducció de les despeses per la col·laboració de l'Àrea d'Educació del CCAE

INTERINSTITUCIONALITAT: col·laboren en la campanya la Direcció General de Joventut, el Dipsalut, l'Escola d'Hostaleria, els centres de secundària de l'Alt Empordà, la Taula de salut juvenil i l'Àrea d'Educació del Consell Comarcal

IMPACTE: a campanya arriba a la majoria d'adolescents de 14-16 anys de la comarca (66%), i per tant té un fort impacte entre la població juvenil

PROJECTE DE CONSUM RESPONSABLE D'ALCOHOL

DURADA:

La campanya es va iniciar al març de 2012 i finalitza el desembre de 2012

PARTICIPACIÓ I GRUP DE JOVES BENEFICIATS:

La Campanya s'ha adreçat als joves de 14 a 25 anys, i en diferents actuacions.

- 1) S'ha fet una intervenció en el circuit de música jove EMPORDÀ ROCK, amb la col·laboració del programa SOM NIT ! de Creu Roja, pel consum responsable d'alcohol, i muntant una parada a tots els concerts celebrats: a Vila-sacra, El Far d'Empordà, Espolla, Biure i Sant Climent Sescebes. S'han repartit díptics sobre consum responsable en cada concert i dins del programa d'actuació
- 2) També s'ha fet durant els concerts una enquesta sobre consum responsable d'alcohol, entre els i les joves que van participar en els concerts
- 3) S'han fet xerrades sobre consum responsable en els curs de formació de pre-monitors/es, monitors/es i directores/es de lleure infantil i juvenil
- 4) S'han fet xerrades informatives als alumnes de l'Escola d'Hostaleria pel consum responsable d'alcohol, a càrrec dels agents de salut de PDS.
- 5) S'han fet altres actuacions de consum responsable d'alcohol entre les associacions juvenils (Trobada d'Entitats de Figueres), i d'altres espais juvenils
- 6) Xerrades als centres escolars de secundària

LA SESSIÓ:

S'han realitzat xerrades i tallers sobre dispensació responsable d'alcohol adreçades als alumnes de l'Escola d'Hostaleria, futurs cuiners i cambrers. Cada grup de joves ha rebut dues xerrades al llarg del 1r. trimestre

AVALUACIÓ:

L'avaluació dels diferents agents de salut que han intervingut en el programa ha estat positiva atès l'impacte i el suport obtingut.

CONTINUITAT 2013:

A la sessió d'avaluació amb els agents de salut que han intervingut en el programa s'ha considerat oportuna i necessària la continuïtat del programa durant el 2013, atès l'impacte de l'alcohol entre la població jove i la necessitat de treballar i minimitzar aquest impacte

PROJECTE DE JOVE A JOVE

No podem valorar encara aquest projecte perquè no s'ha executat, ara mateix s'està finalitzant el seu disseny i s'ha començat a través dels tècnics de joventut compartits a fer la recerca de joves.

PROJECTE D'INFORMACIÓ JUVENIL EN SALUT

Per les dificultats econòmiques de l'àrea s'ha hagut de reajustar el pressupost i aquest ha sigut un dels projectes més afectats. La web empordajove.org que ha estat útil per assumir totes les demandes d'informació i necessitats dels joves de la comarca de l'Alt Empordà: notícies, agenda, programes, serveis, etc., no estarà activa l'any vinent i a partir del 2013 s'utilitzarà la nova web genèrica del Consell Comarcal per fer aquestes funcions. Tampoc durant aquest any no s'ha pogut assumir el cost del Fasxat i esperem que es pugui realitzar més endavant. Si que s'ha aprofitat la proximitat dels tècnics de joventut de l'àrea per poder assumir les diferents consultes dels joves de manera directe, des dels espais joves corresponents o de l'oficina comarcal, i cada cop més mitjançant el facebook. El correu electrònic també ha sigut una bona eina per intercanviar informació i per rebre les diferents consultes entorn a la salut.

Considerem en aquests moments que la baixa autoestima dels joves i la frustració que suposa la impossibilitat de poder desenvolupar les seves transicions vitals, configuren una problemàtica en termes de salut que per nosaltres ara és prioritària, i per tant és cap on destinem més esforços i recursos econòmics.